

CHARITNÍ LISTY 6/2010

TŘI V JEDNOM

Charita Přelouč získala od Jednoty Orla Přelouč pronájem místnosti v Orlovně. Využít ji umí beze zbytku. Do klubovny chodí malé děti, starší děti, rodiče i seni-
oři. My jsme přijeli do klubovny dopoled-
ne, takže jsme tu zastihli ty nejmenší
s maminkami.

RODINNÉ CENTRUM KUBÍČEK

Rodinné centrum Kubíček (dále jen RC Kubíček) vede paní Jitka Salfická, vypo-
máhá jí několik dobrovolníků, především
paní Věra Jelínková. „Já tady tak pohos-
tinsky vystupuju,“ komentuje svou roli
v „Kubíčku“ paní Jelínková.

Maminky s dětmi sem přicházejí každý
čtvrtek dopoledne. „Většinou se sezná-
mují tady, nebo mají nějakou kama-
rádku, kterou sem přivedou a ta zase
přivede další,“ vysvětluje paní Salfická.
„Popovídají si, proberou věci okolo krme-
ní, výchovy, i třeba lékaře, dají si různá
doporučení, řeknou si, jak to funguje ve
školce, jaké jsou možnosti na trhu práce.
Nejsou v izolaci, mají změnu, vymaní se
z toho koloběhu doma, maminky i děti.“

DRUHÁ VLNA

RC Kubíček za svou dobu působení
zahájil už druhý turnus – jedna parta
dětí nastoupila do školky, teď tu mají
„dorost“, děti většinou kolem jednoho
roku. Ty sem podle slov paní Jitky budou
docházet zase až do školkového období.
„Vstup do školky je pro ně jednodušší,“
říká dále paní Jitka, „konkrétně mému
synkovi to hodně pomohlo. Ve školce už
věděl, za kým má jít a jak bude reagovat.
Chodí sem holčičky i kluci.“ Paní Jitce
sedí na klíně roční dcera Elenka, která RC
Kubíček zná už od svých tří týdnů.

ODPOLEDNÍ A VÍKENDOVÉ AKTIVITY

„Kubíček“ pořádá také odpolední kur-
sy pro dospělé – pro maminky, babičky,
tatínky, pro starší sourozence – malová-
ní na hedvábí, malování na sklo, vytvářejí
zde vánoční dekorace, před Velikonocemi
zase velikonoční. „Oblíbené jsou kursy
floristiky s paní Kubátovou,“ říká paní
Jitka, „to se maminky a babičky, ale
i někteří tatínkové vždycky vyřádí.“

pokračování na str. 20

ZEPTALI JSME SE...

**Ludmila Kovářová – pracovnice Denního
stacionáře při Domě pokojného stá-
ří (DPS) sv. Kryštofa v Ústí nad Orlicí
– Kerharticích, kde se věnují zejména
seniorům. Stacionář je otevřen i lidem
s tělesným postižením nad 27 let.**

*Když navštívíte stacionář v DPS sv. Kryštofa,
který s pomocí dárců vybudovala Oblastní
charita Ústí nad Orlicí ze zchátralých byto-
vek po povodních v roce 1997, dýchnete na
vás příjemné prostředí a pohoda. Paní Lud-
mila Kovářová, která se zde klientům věnuje,
se shýbá soustředěně a pozorně ke klient-
ce. Starší paní má v ruce plyšového pejska,
a za sebou větší část života s jeho vítězstvími
i prohrami, s radostmi i zraněními. Je vidět,
že ty dvě mají mezi sebou moc hezký vztah,
založený na respektu a úctě.*

**O konkrétní náplni dne ve stacionáři
námi paní Kovářová říká:**

Vedle běžných aktivit jako podávání jídla,
dopomoc při chůzi nebo toaletě, udržo-
vání čistoty nebo oblékání se každé-
mu klientovi věnujeme individuálně,
s respektem k fyzickým, psychickým
i povahovým vlohám. Snažíme se je
motivovat do činnosti, která by jim
pomohla zmírnit projevy onemocnění
nebo stárnutí. Někdo má rád klid, tak sle-
duje televizi nebo hrajeme karty, poslouchá-
me hudbu, louskáme ořechy, někdo
potřebuje procvičovat paměť a motoriku,
psaní, čtení nebo komunikaci, jiný klient
může být neklidný, úzkostlivý a hlavní
prioritou v kontaktu s ním je utěšovat ho
pokračování na str. 20

Maminky s dětmi v Rodinném centru Kubíček v Přelouči.
Foto: z archivu Charity Přelouč.

TRÍ V JEDNOM pokračování ze str. 19

Minulou neděli měli v RC „hrátky s dětmi v tělocvičně“. „Máme tady skluzavku, domeček, nafukovací hrádek, v tělocvičně můžeme použít i odrážedla, je tam dost prostoru,“ popisuje paní Salfická. A protože RC Kubíček nezavírá ani přes prázdniny, mohou být maminky s dětmi vzadu na zahradě s houpačkami, skluzavkou a pískovištěm.

A CO TAK BĚŽNĚ DĚLÁME?

Ptám se jedné z maminek, jak se dozvěděla o RC Kubíček? „Já jsem se to dozvěděla tady od babičky (paní Jelínková),“ usmívá se maminka malé Klárky, „takže to mám z první ruky. Jsem ráda, že je tady Klárka se stejně starými dětmi, že se trošku otkrá, může si tady hrát. Jsme tady obě spokojené.“

Nelince byl rok o víkendu, zkoušíme spolu první krůčky, zamířila ke košíku s hračkami. Do toho paní Jelínková hraje na klávesy a zpívá „...vezmeme si hoblík, pilku, zahraju si ještě chvilku“. Na klín jí ale sedá hošíček a chvilku preluduje on. Klárka s Nelinkou si zatím našly zábavu. „Hálo! Hálo! Hálo!“ telefonují, jako správné holky s neomezeným tarifem. Elenka právě svačí.

SPOLEČNOST PŘÁTELSKÁ RODINĚ

V půlce května Charita Přelouč pořádá už

tradiční Den pro rodinu. Na náměstí se ho účastní spíše starší děti, program pro ty menší chystala paní Jitka na čtvrtek v klubovně a na zahradě: „Něco o zvířátkách, aby to bavilo děti i rodiče.“

V RC Kubíček je možné také vybavit rodinné pasy, které se dají využít po celé republice pro nejrůznější slevy.

Charita Přelouč se účastní také projektu Společnost přátelská rodině – nejen, že „Kubíček“ obdržel diplom, ale zasadil se i o vybudování nového hřiště pro děti. Paní Salfická upřesňuje: „Pořádali jsme besedy s paní starostkou, proč je potřeba mít ve městě dětské hřiště. Od loňského podzimu už si tam děti hrají. Staráme se, aby Přelouč byla přátelským městem pro děti a rodiny s dětmi, aby tady měly vyžití.“

JEDNA MÍSTNOST

Odpoledne je klubovna uvolněna pro starší děti z Jakub klubu. „Mají tady doučování, napíší si úkoly, zahrají si. Je to nízkoprahový klub pro děti ze sociálně slabších rodin, takže tady najdou hry nebo hračky, které jim jejich rodiče nemohou pořídit,“ informuje nás paní Salfická.

Domeček, který je postaven uprostřed místnosti, musí maminky před odchodem zase rozložit, stejně tak uklidit všechny hračky. Na druhou stranu výhodou toho,

že mají „Jakub“ s „Kubíčkem“ společné prostory, je i možnost používat počítače. Určitě se najde téma, které maminky probírají a u kterého si mohou informace ověřit či doplnit na internetu.

A jaký program klubovna nabídne seniorům? Mohou se zde účastnit kursů němčiny, anebo si každý pátek pod vedením paní cvičitelky zacvičit.

PŘÍCHÁZÍ TATÍNEK

Všichni víme, jak to vypadá, když začneme malé děti připravovat k odchodu. „Boty nemáme, my bychom vyběhly v bačkůrkách!“ směje se jedna maminka. „Pá, pá!“ loučí se maminka s Klárkou, ale ta si to v poslední chvíli rozmyslela a rozběhla se zpátky pro balón. Maminky si ještě upřesňují informace ohledně plánovaného výletu do Žlebů a do Žehušic do obory. Pojedou v poslední květnovou neděli, autobus je objednaný, takže se zase zúčastní i tatínkové a sourozenci a babičky a přátelé s dětmi.

Nakonec v klubovně zůstáváme s paní Jitkou a Elenkou samy, ale ne dlouho. Přichází pro ně tatínek. Do dění okolo rodinného centra je prý zapojen, v pomáhá při akcích a svou ženu v její práci aktivně podporuje. Sám ke chvále paní Jitky sympaticky dodává: „U nás žije Kubíčkem celá rodina!“

Vladka Dobešová

ZEPTALI JSME SE... pokračování ze str. 19

a být blízko něj. Každý den také cvičíme a chodíme ven, i když klient chodí o holi nebo je na vozíku. Pracujeme s keramikou, hlinou, textilem, papírem, barvami, nůžkami, čteme knížky, hraje si s míčem, děláme si míčkové masáže nebo se učíme pracovat s internetem. Zkrátka, s každým jednáme podle jeho potřeb a možností. Chceme, aby se klienti u nás cítili jako doma...

Jednou za 2 týdny také organizujete společná setkání s klienty DPS, která jsou otevřená i ostatní veřejnosti. Jaký mají ohlas?

Nejčastěji to bývají rukodělné akce, vzpomínání nad starými fotografiemi a přednášky na různá témata. Někdy lidé přijdou a stačí jim, když se dívají, nechtějí se zapojit do tvoření, protože to je pro ně něco, co nikdy nedělali. Netlačím na lidi, jsem ráda, když přijdou a třeba se jen

dívají nebo povídají a já při tom vyrábím... Je pravda, že na tyto akce nechodí nejvíc lidí, ale na druhou stranu dvě naše klientky se díky nim v tvoření doslova našly. Když jsme háčkovali, jednu paní to tak zaujalo, že nám pak uháčkovala plno sněhových vloček na vánoční strom, a když jsme zkoušeli vystřihovat, jedna paní se vypracovala až do velmi jemných detailů, což je v jejím věku úžasné. Naše služby asi nikdy nebudou z nejrůznějších důvodů masové, ale spíše kapky v moři. Když ale vidíte, že někdo má radost z vlastního tvoření nebo že máme ve stacionáři spokojené klienty, tak jsme spokojeni i my.

Jaké další služby nabízíte a jak ji klient hradí?

Pokud rodina nebo někdo blízký nemůže klienta do stacionáře přivést, nabízíme možnost dopravy i s tím, že člověka vypravíme, ustrojíme, atd. Odpoledne pak můžeme klienta zase odvézt domů. Co

se týče placení našich služeb, tak klient platí dopravu a doprovod a pouze přímou péči, tedy dobu, kdy se klientovi individuálně věnujeme, což je podle potřeb cca 1 – 2 hodiny, nikoliv celou dobu pobytu ve stacionáři.

Jak vás tato práce baví?

Moc. Mohu pracovat s lidmi a to mě naplňuje. A když mi jedna klientka přála hezkou dovolenou, říkala to tak upřímně a s takovými ohnčky v očích, že mě to ohromně potěšilo. Ačkoliv ta paní už těžko hledá slova, bylo jasné, že to je z celého srdce a že se jí u nás líbí...

Rozhovor připravila Iva Marková

Kontakt: Denní stacionář při Domově pokojného stáří sv. Kryštofa, Sokolská 68, Ústí nad Orlicí – Kerhartice, tel.: 465 522 375, mobil: 731 402 341, e-mail: dps.ustino@centrum.cz.

AKTUALITY

Týden domácí hospicové péče

PARDUBICKÝ KRAJ: „Nebýt sám na začátku ani na konci“ je mottem „Týdne domácí hospicové péče“, který proběhne od 7. do 11. června 2010 v Pardubickém kraji. Kampaň pořádají Charity ve spolupráci s Pardubickým krajem, aby se široká veřejnost mohla blíže seznámit s poměrně novou službou domácí hospicové péče. Pro lékaře, zdravotní sestry a pracovníky v sociálních službách je připravena akreditovaná odborná konference na téma „Domácí hospicová péče v Pardubickém kraji“, která se uskuteční 8. 6. 2010 v Pardubicích. Více o této konferenci v rubrice *Vzdělávání* na str. 22.

Domácí hospicová péče je služba, která umožňuje těžce nemocnému strávit poslední dny života doma a v kruhu svých blízkých. Kombinuje v sobě péči ošetrovatelskou a lékařskou s pomocí v oblasti sociálně-právní, psychologické nebo duchovní. Domácí hospicovou péči ordinuje praktický lékař a vychází z přání a potřeb nemocného a jeho rodiny. Předpokladem poskytování této služby je také aktivní spolupráce rodiny nebo blízkých nemocného. Více informací o této službě, kterou poskytují střediska Charitní ošetrovatelské služby v celé naší diecézi, získáte v nejbližší Charitě nebo u svého lékaře. *(Jana Karasová)*

Hasičské cvičení v poličské Charitě

POLIČKA: Dne 29. 4. 2010 si poprvé klienti Denního stacionáře a AC dílen pro osoby s mentálním postižením Oblastní charity Polička mohli na vlastní kůži vyzkoušet, co by se dělo, kdyby v budově vypukl požár. Hasičský záchranný sbor Pardubického kraje stanice Polička a jednotka SDH Polička zde provedly imitaci zásahu s nácíkem evakuace i ukázkou záchrany zraněné osoby.

Pro klienty i personál bylo cvičení velmi cenné. Ukázalo se, že teoretická příprava nese své plody. Z budovy se klienty, včetně vozíčkářů a hůře pohyblivých osob, podařilo evakuovat do 2 minut. Odhalili jsme i potenciální rizika, jimiž je stres vyvolaný chaosem působící na osoby s těžkým mentálním postižením. Ty bylo daleko obtížnější motivovat k urychlenému přesunu. Ale i oni to díky podpoře hasičů nakonec dobře zvládli. Všem zúčastněným hasičům děkujeme za skvělou zážitkovou instruktaž. *(Štěpánka Dvořáková, www.policka.charita.cz)*

O sexuologii, deviacích a charakteru

POLIČKA: O sexuálních deviacích a jejich léčbě v Česku i ve světě hovořil v Poličce ve středu 21. 4. 2010 MUDr. Martin Hollý, sexuolog, psychiatr a ředitel pražské Psychiatrické léčebny Bohnice. Během večera se MUDr. Hollý zaměřil na seznámení posluchačů s trendy a postoji současné české i světové sexuologie a v živé diskuzi odpovídal i na otázky nejohledavější a v médiích často probírané jako např. sexuální skandály v církvi, detenční zařízení či tlak EU na Česko na zákaz kastrací. Během celé přednášky, organizované Oblastní charitou Polička a Svatojosefskou jednotou, však kladl doktor Hollý velký důraz na fakt, že lidé postižení sexuální deviací za ni nemohou, že je součástí jejich přirozenosti a nemá žádnou souvislost s jejich charakterem. *(Štěpán Plecháček, www.policka.charita.cz)*

KALENDÁŘ NA ČERVEN

TURNAJ V MINIKOPANÉ

10. 6. 2010 od 14 hod.

Školní hřiště ZŠ a MŠ J. Gočára, Tylovo nábřeží, Hradec Králové

Účastníci turnaje budou lidé bez domova, lidé ve výkonu trestu, pracovníci Policie ČR, Městské policie, zástupci Města Hradec Králové, Královéhradeckého kraje, kněží a další. Akce se uskuteční v rámci Festivalu sociálních služeb „Poznejme se navzájem“.

Přijďte fandit!

Pořádá: Oblastní charita Hradec Králové ve spolupráci s Okresním fotbalovým svazem Hradec Králové

PROJEKT JE REALIZOVÁN ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU ČESKÉ REPUBLIKY A SPOLUFINANCOVÁN EVROPSKÝM SPOLEČENSTVÍM, V RÁMCI REALIZACE EVROPSKÉHO ROKU BOJE PROTI CHUDOBĚ A SOCIÁLNÍMU VYLOUČENÍ V ČESKÉ REPUBLICE.

BENEFIČNÍ FOTBALOVÉ UTKÁNÍ

FK Vysoká nad Labem

versus **HC VCES Hradec Králové a. s.**

10. 6. od 17 hod.

Fotbalové hřiště ve Vysoké nad Labem

Vstupné dobrovolné. Občerstvení zajištěno.

Výtěžek akce bude věnován na výstavbu školy pro chudé indické děti v Manchhe v rámci Adopce na dálku®.

O poločase **AUTOGRAMIÁDA hokejistů HC VCES**

HK & DRAŽBA DRESU A HOKEJKY s podpisy

všech hokejistů. V klubovně od 19 h beseda na

téma INDIE – ZEMĚ PLNÁ KONTRASTŮ s mons.

Josefem Suchárem, prezidentem Diecézní charity Hradec Králové.

Pořádá: Obec Vysoká nad Labem a FK Vysoká nad Labem ve spolupráci s Diecézní charitou Hradec Králové

Festival sociálních služeb

POZNEJME SE NAVZÁJEM

14. 6. od 10 do 17 hod.

Jiráskovy sady, Hradec Králové

Na festivalu se budou prezentovat také Diecézní a Oblastní charita Hradec Králové.

V kulturním programu festivalu vystoupí mj. **DĚTSKÝ SBOR VLAŠTOVKY** z Pobytového střediska MVČR v Kostelci nad Orlicí a dále hudební seskupení **HUBA HUBULA z Domu Matky Terezy** Oblastní charity Hradec Králové.

Dětský sbor Vlaštovky vede arménská zpěvačka Alvina v rámci hudební dílny, kterou provozuje Diecézní charita Hradec Králové pro děti uprchlíků v Pobytovém středisku MVČR pro žadatele o udělení mezinárodní ochrany (dříve azylu) v Kostelci nad Orlicí. **Kompletní program festivalu najdete na webu pořadatele www.ops.cz.**

Pořádá: Občanské poradenské středisko, o. p. s. Hradec Králové

Téma posledních dní života a umírání není tabu

Domácí hospicová péče byla tématem, o kterém se hovořilo v podvečer ve středu 14. dubna 2010 v sále Staré radnice v Havlíčkově Brodě. Šedesát posluchačů se dozvědělo z úst odborníků různé pohledy a přístupy k této potřebné službě, jež je zatím pro mnoho lidí novinkou obestřenou spoustou otazníků. Paliativní péče, úcta k lidem, vstřícný postoj lékařů a potřebnost této služby byla slova, která v souvislosti s domácí hospicovou péčí padala nejčastěji.

Večer, jenž se konal pod záštitou Nemocnice Havlíčkův Brod, zahájil její ředitel MUDr. Vít Kaňkovský. Ocenil, že se Oblastní charita Havlíčkův Brod pustila do poskytování této pomoci nevyléčitelně nemocným a jejich rodinám. Apeloval na potřebnost hospicové péče vůbec, jak v hospicích, tak v domácím prostředí.

MUDr. Miloslava Straková, lékařka Ambulance bolesti Nemocnice Havlíčkův Brod a Domácí hospicové péče Havlíčkův Brod, hovořila o tom, jak zvládat bolest a další příznaky konce života v domácím prostředí. „Je důležité si uvědomit, že na začátku ani na konci života bychom neměli být sami a je třeba přijmout umírání jako součást života,“ říká MUDr. Straková.

Mnoho cenných poznatků návštěvníkům sdělila PhDr. Eva Šulcová, klinický psycholog Hospice v Čerčanech. Stěžejní otázkou pro mnohé zůstává – jak poznám, že náš bližní již brzy překročí práh? „I v posledních dnech života je třeba zachovat důstojnost člověka,“ zdůraznila PhDr. Šulcová, „a akceptovat člověka v podobě, jaké žil a žije.“ V hospicové péči obecně je důležitá úcta k lidem a k životu v každé jeho podobě.

Mons. Josef Suchár, prezident Diecézní katolické charity Hradec Králové, pohovořil o domácí hospicové péči z úhlu duchovního. Podotkl zejména, že v hospicové péči je důležité, aby měl člověk možnost hovořit jazykem, který je pro něho srozumitelný.

Dalším odborníkem, který měl o domácí hospicové péči mluvit, byla MUDr. Magdalena Chvilová Weberová. Ovšem kvůli hlasové indispozici ji nahradila MUDr. Miloslava Straková. Ta podala praktické informace o projektu Domácí hospicové péče, který funguje pod křídly Oblastní charity Havlíčkův Brod. Seznámila veřejnost i s půjčovnou pomůcek, které pomohou při péči o nemocného v terminální fázi života v domácím prostředí a jež Charita zapůjčuje. Podotkla, že bez vstřícného postoje a spolupráce praktických lékařů se tato služba neobejde.

Závěrečného slova se ujal předseda sociální komise kraje Vysočina Bc. Jiří Vondráček. Kromě charitního projektu Domácí hospicové péče připomněl i chystaná hospicová lůžka v přestavované budově bývalé chirurgie v areálu Nemocnice Havlíčkův Brod.

Charitní večer věnovaný domácí hospicové péči proběhl úspěšně, ku spokojenosti návštěvníků i organizátorů. Téma umírání a posledních dní života, které je stále pro spoustu lidí tabu a není pro ně zvykem o něm hovořit, bylo představeno lidsky, citlivě a s úctou.

„Kraj Vysočina je jedním z posledních dvou krajů v ČR, kde není kamený hospic. Proto se domnívám, že Domácí hospicová péče zde má zvlášť důležité místo. Přála bych si, aby si získávala stále nové příznivce. Aby byla řeckou, která dokáže strhnout a vést. V hospicové péči je člověk člověkem. Jeho odchod je určitým mystériem, které je prožíváno s úctou a láskou a nadějí těm, kdo odcházejí, i těm, kdo je provázejí,“ dodala závěrem Bc. Dana Drahošová, vedoucí Domácí hospicové péče Havlíčkův Brod.

*Bc. Hana Fikarová ve spolupráci s Bc. Danou Drahošovou
www.charitahb.cz*

VZDĚLÁVÁNÍ

ODBORNÁ KONFERENCE NA TÉMA „DOMÁCÍ HOSPICOVÁ PÉČE V PARDUBICKÉM KRAJI“

Datum konání: 8. 6. 2010

Místo konání: Krajský úřad Pardubice (Komenského nám. 125)

Registrace účastníků: 8. 6. 2010 od 8:30 hod.

Časový program konference: 9 – 16 hod.

Počet kreditů pro zdravotní sestry: 4

V případě zájmu účastníci obdrží potvrzení o absolvování pro splnění povinného dalšího vzdělávání podle zákona o sociálních službách.

Pořádají: Charity Pardubického kraje ve spolupráci s Pardubickým krajem

Tématické okruhy:

- **Paliativní hospicová péče v hospicích**
– MUDr. Jan Král
- **Ambulance léčby bolesti** – MUDr. Jana Svobodová
- **Pohled psychiatra na hospicovou péči**
– MUDr. Marie Blažková
- **Komunikace s terminálně nemocným pacientem**
– Prof. RNDr. PhDr. Helena Haškovcová, CSc.
- **Péče o pacienty v těžkých stádiích demence**
– Doc. MUDr. Iva Holmerová, Ph.D.
- **Etické aspekty poskytování hospicové péče**
– Doc. ThDr. MUDr. Mgr. Max Kašparů, Ph.D.
- **Možnosti domácí hospicové péče, legislativa**
– Mgr. Marie Hubálková (Mgr. Hana Drábková)
- **Kasuistika**

Informace a přihlášky:

Mgr. Marie Hubálková, Oblastní charita Pardubice, V Ráji 732, 530 02 Pardubice nebo elektronicky na adresu: hubalkova@charitapardubice.cz.

VZDĚLÁVÁNÍ PRO ZDRAVOTNÍ SESTRY

Aktuální termíny a témata odborných konferencí pro rok 2010:

24. 6. Prevence bolesti zad

Odborné konference pro zdravotní sestry (s možností získání kreditů) pořádá Oblastní charita Červený Kostelec ve spolupráci s Curatio v edukačním centru Háčko (možnost ubytování a stravování).

Informace a přihlášky: Mgr. Marcela Frýbová, Háčko (Manž. Burdychových 245, 549 41 Červený Kostelec), tel.: 491 610 311, 776 791 149, e-mail: frybova@hospic.cz, http: www.ochck.cz